

Seat No. : _____

MO-207

May-2025

B.A., Sem.-IV

CC-213 : Economics

(Economic Development & Economic System-2)

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધાજ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. આર્થિક પદ્ધતિની વ્યાખ્યાઓ આપી તેના લક્ષણો ચર્ચો. 14

અથવા

1. વ્યાપારવાદનો અર્થ આપી વ્યાપારવાદની ઉત્પત્તિના કારણો ચર્ચો. 14

2. મૂડીવાદનો અર્થ સમજાવી, મૂડીવાદમાં ખાનગી મિલકત અને વારસાપ્રથાની સંસ્થાઓનું મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14

અથવા

2. મૂડીવાદની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14

3. સમાજવાદનો અર્થ સમજાવી, તેના મહત્ત્વના લક્ષણો ચર્ચો. 14

અથવા

3. સમાજવાદી પદ્ધતિની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14

4. ગાંધીજીના પાયાના આર્થિક વિચારો ચર્ચો. 14

અથવા

4. ગાંધીજીના વાલીપણાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14

- (1) સામંતશાહી પદ્ધતિના અંત પછી કઈ પદ્ધતિનો વિકાસ થયો ?
 (a) સમાજવાદ (b) મૂડીવાદ (c) વ્યાપારવાદ
- (2) આર્થિક પદ્ધતિ એ _____ પદ્ધતિ છે.
 (a) કુદરતી (b) માનવસર્જીત (c) સરકારી
- (3) ‘સાગરની મહારાણી’નું બિરુદ _____ દેશને પ્રાપ્ત થયું હતું.
 (a) ઈંગ્લેન્ડ (b) ફ્રાંસ (c) જર્મની
- (4) કઈ આર્થિક પદ્ધતિમાં વ્યક્તિ આર્થિક નિર્ણયો આર્થિક માનવી તરીકે લે છે ?
 (a) સમાજવાદ (b) મૂડીવાદ (c) મિશ્ર અર્થતંત્ર
- (5) મૂડીવાદમાં કોણ સર્વોપરી છે ?
 (a) ગ્રાહક (b) વેપારી (c) સમાજ
- (6) કઈ આર્થિક સંસ્થા એ મૂડીવાદનો આધારસ્તંભ છે ?
 (a) હરીફાઈ (b) વારસાપ્રથા (c) નફાનો હેતુ
- (7) વૈજ્ઞાનિક સમાજવાદના પિતા કોને કહેવામાં આવે છે ?
 (a) પ્રો. લુક્સ (b) પ્રો. પીગુ (c) કાર્લ માર્ક્સ
- (8) _____ આર્થિક પદ્ધતિમાં વર્ગવિહીન સમાજ રચના જોવા મળે છે.
 (a) મૂડીવાદ (b) સમાજવાદ (c) મિશ્ર અર્થતંત્ર
- (9) સમાજવાદમાં ઉત્પાદનના સાધનોની માલિકી _____ ની હોય છે.
 (a) વ્યક્તિ (b) ખાનગી (c) સમાજ
- (10) ગાંધીજી યંત્રના વિરોધી ન હતા, પરંતુ યંત્રોના અવિવેકપૂર્ણ ઉપયોગના વિરોધી હતા.
 (a) સાયું (b) ખોટું (c) અચોક્કસ
- (11) ગાંધીજી આર્થિક પ્રવૃત્તિ માટે _____ અર્થવ્યવસ્થા પસંદ કરતા હતા.
 (a) મૂડીવાદી (b) વિકેન્દ્રિત (c) કેન્દ્રિત
- (12) ગાંધીજીએ કઈ સાલમાં રચનાત્મક કાર્યક્રમો રજૂ કર્યા ?
 (a) 1940 (b) 1941 (c) 1939

Seat No. : _____

MO-207

May-2025

B.A., Sem.-IV

CC-213 : Economics

(Economic Development & Economic System-2)

(Old)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Give the definitions of economic system and discuss its characteristics. 14

OR

1. Give the meaning of mercantilism and discuss the causes of the origin of mercantilism. 14

2. Explain the meaning of capitalism. Discuss the significance and limitations of the institutions of Private Property and Inheritance. 14

OR

2. Explain the achievements and weaknesses of capitalism. 14

3. Explain the meaning of socialism and discuss its main features. 14

OR

3. Explain the achievements and limitations of socialism. 14

4. Discuss basic economics thoughts of Gandhiji. 14

OR

4. Explain Gandhiji's principle of Trusteeship. 14

5. Choose the correct option : (Any Seven)

14

- (1) Which system developed after the end of Feudalism ?
(a) Socialism (b) Capitalism (c) Mercantilism
 - (2) Economic system is a _____ system.
(a) Natural (b) Man-made (c) Governmental
 - (3) The title of 'Empress of Sea' was received by _____ country.
(a) England (b) France (c) Germany
 - (4) In which economic system the economic decisions are taken by a person as an economic being ?
(a) Socialism (b) Capitalism (c) Mixed Economy
 - (5) Who is supreme in Capitalism ?
(a) Consumer (b) Trader (c) Society
 - (6) Which economic institution is the pillar of Capitalism ?
(a) Competition (b) Inheritance (c) Profit motive
 - (7) Who is considered as the father of scientific socialism ?
(a) Prof. Luks (b) Prof. Pigou (c) Karl Marx
 - (8) Classless society formation is seen in _____ economic system.
(a) Capitalism (b) Socialism (c) Mixed Economy
 - (9) In socialism, ownership of the production factors is _____.
(a) Individual (b) Private (c) Society
 - (10) Gandhiji was not against machines but against the indiscriminate use of machines.
(a) True (b) False (c) Not sure
 - (11) Gandhiji preferred the _____ economy for economic activity.
(a) Capitalism (b) Decentralized (c) Centralized
 - (12) In which year Gandhiji started Constructive Program ?
(a) 1940 (b) 1941 (c) 1939
-

Seat No. : _____

MO-207

May-2025

B.A., Sem.-IV

CC-213 : Economics

(Economic Development & Economic System-2)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધાજ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. આર્થિક પદ્ધતિ એટલે શું? આર્થિક પદ્ધતિના મુખ્ય લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

1. સામંતશાહી પદ્ધતિ અને વ્યાપારવાદ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14

2. મૂડીવાદ એટલે શું? મૂડીવાદમાં વારસાપ્રથા અને હરિફાઈનું મહત્ત્વ અને મર્યાદા ચર્ચો. 14

અથવા

2. મૂડીવાદનો અર્થ સમજાવી, મૂડીવાદની મુખ્ય સિદ્ધિઓ ચર્ચો. 14

3. સમાજવાદ એટલે શું? સમાજવાદના મુખ્ય લક્ષણો ચર્ચો. 14

અથવા

3. સમાજવાદની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ આપી, સમાજવાદમાં કેન્દ્રીય આયોજનનું મહત્ત્વ સમજાવો. 14

4. મિશ્ર અર્થતંત્ર એટલે શું? મિશ્ર અર્થતંત્રના મુખ્ય લક્ષણો ચર્ચો. 14

અથવા

4. મિશ્ર અર્થતંત્રની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ ચર્ચો. 14

- (1) જમીન માલિકીના સંબંધ પર રચાયેલી રાજકીય, સામાજિક વ્યવસ્થા એટલે _____ વ્યવસ્થા.
 (a) સમાજવાદ (b) સામંતશાહી (c) વ્યાપારવાદ
- (2) _____ સદીના અંત સુધીમાં વ્યાપારવાદનો પૂર્ણ વિકાસ થયો.
 (a) 16મી (b) 14મી (c) 20મી
- (3) આર્થિક પદ્ધતિ એ માનવસર્જીત નથી.
 (a) સાયું (b) ખોટું (c) અચોક્કસ
- (4) કઈ આર્થિક સંસ્થા માત્ર મૂડીવાદમાં મુખ્ય છે ?
 (a) હરીફાઈ (b) વારસાપ્રથા (c) નફાનો હેતુ
- (5) _____ માં વિકેન્દ્રિત આયોજનની તરફેણ કરવામાં આવે છે.
 (a) મૂડીવાદ
 (b) સમાજવાદ
 (c) લોકશાહી સમાજવાદ
- (6) મૂડીવાદમાં ઉત્પાદનના સાધનો સમાજની માલિકીના હોય છે.
 (a) સાયું (b) ખોટું (c) અચોક્કસ
- (7) 'દાસ કેપિટલ' પુસ્તકના લેખક _____ હતા.
 (a) કાર્લ માર્ક્સ (b) પ્રો. લેનિન (c) પ્રો. શૂમ્પીટર
- (8) _____ આર્થિક પદ્ધતિમાં વર્ગવિહીન સમાજરચના જોવા મળે છે.
 (a) મૂડીવાદ (b) મિશ્ર અર્થતંત્ર (c) સમાજવાદ
- (9) "સમાજવાદમાં ગ્રાહકની સ્વતંત્રતા અમર્યાદિત હોય છે." આ વિધાન _____ છે.
 (a) સાયું (b) ખોટું (c) અચોક્કસ
- (10) મૂડીવાદનું સાતત્ય જાળવવા _____ એ અગત્યની આર્થિક સંસ્થા છે.
 (a) હરીફાઈ (b) નફો (c) વારસાપ્રથા
- (11) કયા પ્રકારના અર્થતંત્રમાં ખાનગી અને જાહેર ક્ષેત્રનું સહઅસ્તિત્વ જોવા મળે છે ?
 (a) સમાજવાદી (b) મિશ્ર અર્થતંત્ર (c) મૂડીવાદી
- (12) મિશ્ર અર્થતંત્રને પ્રો. હેન્સન _____ અર્થતંત્ર તરીકે ઓળખાવે છે.
 (a) મૂડીવાદી (b) સમાજવાદી (c) દ્વિલક્ષી

Seat No. : _____

MO-207

May-2025

B.A., Sem.-IV

CC-213 : Economics

(Economic Development & Economic System-2)

(New)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. What is Economic System ? Explain its main characteristics. 14

OR

1. Discuss in detail about Feudalism and Mercantilism. 14

2. What is Capitalism ? Discuss the significance and limitation of Inheritance and Competition under Capitalism. 14

OR

2. Explain the meaning of Capitalism. Discuss main strengths of Capitalism. 14

3. What is Socialism ? Discuss its main characteristics. 14

OR

3. Give the different definitions of Socialism and explain the importance of centralized planning in Socialism. 14

4. What is Mixed Economy ? Discuss its main characteristics. 14

OR

4. Discuss the advantages and disadvantages of Mixed Economy. 14

5. Choose the correct option : (Any Seven)

14

- (1) The political, social system formed on the relationship of land ownership is the _____ system.
(a) Socialism (b) Feudalism (c) Mercantilism
- (2) By the end of the _____ century, Mercantilism was fully developed.
(a) 16th (b) 14th (c) 20th
- (3) Economic system is not a manmade system.
(a) True (b) False (c) Not sure
- (4) Which economic institution is main in Capitalism ?
(a) Competition (b) Inheritance (c) Profit motive
- (5) _____ favours the decentralized planning.
(a) Capitalism
(b) Socialism
(c) Democratic socialism
- (6) In capitalism, the means of production are owned by society.
(a) True (b) False (c) Not sure
- (7) _____ was the author of the book 'Das Capital'.
(a) Karl Marx (b) Prof. Lenin (c) Prof. Schumpeter
- (8) Classless society formation is seen in _____ economic system.
(a) Capitalism (b) Mixed Economy (c) Socialism
- (9) "Independence of consumer is unlimited in Socialism". This statement is _____.
(a) True (b) False (c) Not sure
- (10) To maintain the continuity of capitalism, _____ is an important economic institution.
(a) Competition (b) Profit (c) Inheritance
- (11) Which type of economy has co-existence of private sector along with public sector ?
(a) Socialist (b) Mixed economy (c) Capitalist
- (12) Prof. Henson introduced mixed economy as _____ economy.
(a) Capitalist (b) Socialist (c) Dual